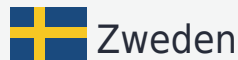

[Startpagina](#) > ... > [Gerechtelijke Stappen](#) > [Rechtsbijstand](#) > [Sweden](#)

Rechtsbijstand

Inhoud aangereikt door

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Wat zijn de proceskosten en wie moet ze normaliter betalen?

In Zweden zijn aan een gerechtelijke procedure zelf, afgezien van het indieningsrecht, geen kosten verbonden. Het indieningsrecht bedraagt momenteel 2 800 Zweedse kroon (SEK). Voor zaken waarbij de waarde van het voorwerp van het geschil niet hoger is dan de helft van het geïndexeerde prijsbasisbedrag (*prisbasbeloppet*), bedraagt het indieningsrecht 900 SEK.

Het geïndexeerde prijsbasisbedrag wordt berekend aan de hand van de ontwikkeling van het algemene prijsniveau overeenkomstig de bepalingen van het [Zweedse wetboek sociale zekerheid](#) (*Socialförsäkringsbalk (2010:110) | Sveriges riksdag (riksdagen.se)*). De berekening wordt gemaakt voor het volledige kalenderjaar op basis van de ontwikkeling van het indexcijfer van de consumptieprijzen. Informatie over het geïndexeerde prijsbasisbedrag is te vinden op de website van het nationale bureau voor de statistiek (*Statistiska Centralbyrån*): [Price Base Amount \(scb.se\)](#).

Als u rechtsbijstand krijgt, betaalt de overheid het indieningsrecht.

2 Wat is precies rechtsbijstand?

Voor geschillen in civiele zaken zijn de volgende vormen van rechtshulp beschikbaar:

- advies;
- rechtsbijstand.

Beide vormen zijn gereguleerd in de [wet op de rechtsbijstand \(1996:1619\)](#) (*rättshjälpslagen*).

3 Wat zijn de vereisten voor de verlening van rechtsbijstand?

Advies

Eenieder (natuurlijke personen, verenigingen, ondernemingen enz.) kan voor elke juridische aangelegenheid om advies vragen.

Dit advies kan worden gegeven door een advocaat of assistent-advocaat op een advocatenkantoor. Het advies neemt maximaal twee uur in beslag en kan worden verdeeld over meerdere sessies. Voor het advies wordt een vergoeding in rekening gebracht, die overeenkomt met het vastgestelde standaarduurtarief. Informatie over het standaarduurtarief voor dit jaar is te vinden op de website van de Zweedse gerechtelijke administratie (*Sveriges domstolar*): [Standaarduurtarieven en tarieven - Zweedse gerechtelijke administratie](#). Als de partij die het advies ontvangt, over onvoldoende middelen beschikt, kan het tarief worden gehalveerd. Voor kinderen is het advies doorgaans gratis. Als het tarief wordt verlaagd, wordt de rest door de overheid betaald aan de advocaat of de assistent-advocaat.

Rechtsbijstand

Rechtsbijstand is alleen beschikbaar voor natuurlijke personen. Ondernemingen, verenigingen en andere rechtspersonen kunnen deze vorm van juridische bijstand dus niet krijgen. Een nalatenschap komt onder bepaalde omstandigheden ook voor rechtsbijstand in aanmerking. Burgers van alle EU-lidstaten hebben met betrekking tot rechtsbijstand dezelfde status als Zweedse burgers.

Rechtsbijstand kan worden toegekend voor de meeste juridische aangelegenheden (zie ook het antwoord op vraag 4).

Om voor rechtsbijstand in aanmerking te komen, moet aan de onderstaande voorwaarden worden voldaan:

1. u hebt ten minste één uur advies gekregen;
2. uw inkomen gaat de inkomensdrempel, die momenteel is vastgesteld op 260 000 SEK niet te boven. Bij het berekenen van het inkomen wordt rekening gehouden met alle financiële omstandigheden van de verzoeker.
Zo wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met de kosten voor kinderopvang, vermogen en schulden;
3. u hebt behalve advies ook juridische bijstand nodig en u kunt op geen enkele andere wijze in deze behoefte voorzien;
4. gezien de aard en het belang van de zaak, de waarde van het voorwerp van het geschil en andere omstandigheden, is het redelijk dat de overheid in de kosten bijdraagt;
5. als u een rechtsbijstandsverzekering hebt - of zou moeten hebben - wordt die eerst aangesproken.

Zie de digitale gids op: <https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/har-du-ratt-till-rattshjalp>

Er is eveneens een gids beschikbaar aan de hand waarvan u kunt nagaan of u op basis van uw financiële middelen recht hebt op rechtsbijstand. Zie:

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/rakna-ut-ditt-ekonomiska-underlag/>.

4 Kan rechtsbijstand worden verleend voor alle soorten procedures?

Advies

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 3, kan over alle juridische aangelegenheden advies worden gegeven.

Er kan bijvoorbeeld informatie en advies worden gegeven over het volgende:

- huwelijk en andere vormen van samenwonen;
- echtscheiding;
- onderhoudsbijdragen;
- testamenten en erfopvolging;
- aankopen en contracten.

Rechtsbijstand

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 3, kan er voor de meeste - maar dus niet voor alle - juridische procedures rechtsbijstand worden toegekend. Er wordt bijvoorbeeld geen rechtsbijstand toegekend voor zaken waarvoor een beroep kan worden gedaan op een pro-Deodvocaat of openbare rechtsbijstandverlener. Als u slachtoffer bent van een strafbaar feit, kan in bepaalde gevallen een raadsman voor de civiele partij (*målsägandebiträde*) worden toegevoegd (zie de [wet op de raadsman voor de civiele partij \(1988:609\)](#)). Deze dienstverlening is kosteloos voor slachtoffers. U wordt onder meer geholpen bij het instellen van een civiele vordering in verband met het gepleegde strafbare feit, bijvoorbeeld bij het vorderen van schadevergoeding. Als u een raadsman voor de civiele partij toegevoegd hebt gekregen, kunt u daarnaast niet ook nog rechtsbijstand krijgen.

Voor sommige zaken wordt alleen rechtsbijstand toegekend als daar speciale redenen voor zijn. Dat zijn bijvoorbeeld zaken die in het buitenland aanhangig moeten worden gemaakt of waarbij de waarde van de vordering in elk geval niet hoger zal zijn dan de helft van het [geïndexeerde prijsbasisbedrag](#).

5 Bestaat er een specifieke procedure voor spoedeisende gevallen?

Er bestaan geen bijzondere procedures voor verzoeken om rechtsbijstand die onmiddellijk moeten worden behandeld. Uit de algemene beginselen van het procesrecht volgt echter dat zaken zo snel mogelijk moeten worden behandeld.

6 Waar kan ik een verzoekformulier voor rechtsbijstand verkrijgen?

De nationale raad voor de rechtspraak (*Domstolsverket*) heeft een eenvoudig [formulier voor het indienen van een verzoek om rechtsbijstand](#) met invulinstructies opgesteld. Het formulier is zowel bij de autoriteit voor rechtsbijstand (*Rättshjälpsmyndigheten*) als bij de gerechten verkrijgbaar.

7 Welke documenten moet ik bij mijn verzoek om rechtsbijstand voegen?

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 6 is bij de nationale raad voor de rechtspraak onder andere het eenvoudige [formulier voor het indienen van een verzoek om rechtsbijstand](#) verkrijgbaar, dat ook invulinstructies bevat. Neem voor aanvullende informatie contact op met de [nationale raad voor de rechtspraak](#).

Een verzoek om rechtsbijstand moet onder andere informatie bevatten over de zaak waarop het verzoek betrekking heeft, of deze mogelijk in het buitenland aanhangig moet worden gemaakt, of er advies over is verstrekt en of u beschikt(e) over een rechtsbijstandsverzekering die dekking biedt voor de zaak, alsook informatie over uw financiële en andere omstandigheden.

Hoewel geen andere documenten hoeven te worden bijgesloten, kan het dienstig zijn om alle documenten bij te voegen waarmee de verstrekte informatie wordt onderbouwd.

8 Waar moet ik mijn verzoek om rechtsbijstand indienen?

Het verzoek om rechtsbijstand moet worden ingediend bij de (gerechtelijke) instantie die bevoegd is voor de beoordeling ervan.

Wanneer er een zaak in verband met de civiele zaak in kwestie aanhangig is voor een bepaald gerecht, is dat gerecht bevoegd voor de beoordeling van het verzoek om rechtsbijstand. Zolang de zaak niet aanhangig is, beslist de [Zweedse autoriteit voor rechtsbijstand](#) over het al dan niet toekennen van rechtsbijstand.

9 Hoe kom ik te weten of ik al dan niet in aanmerking kom voor rechtsbijstand?

De instantie (Zweedse autoriteit voor rechtsbijstand c.q. het bevoegde gerecht) die uw verzoek om rechtsbijstand beoordeelt, stelt u schriftelijk in kennis van haar beslissing.

10 Wat moet ik doen als ik in aanmerking kom voor rechtsbijstand?

Tegelijk met de toekenning van rechtsbijstand wordt ook een raadsman toegevoegd. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met deze raadsman.

11 Wie kiest mijn advocaat als ik in aanmerking kom voor rechtsbijstand?

Een advocaat, assistent-advocaat alsook iedere andere geschikte persoon kan als raadsman worden toegevoegd. Als u zelf een geschikte persoon voorstelt, wordt die in beginsel toegevoegd, tenzij dit tot een significante stijging van de kosten zou leiden of er andere bijzondere redenen zijn om die persoon niet toe te voegen.

12 Als ik in aanmerking kom voor rechtsbijstand, worden dan al mijn proceskosten betaald?

Wanneer rechtsbijstand wordt toegekend, draagt de overheid de volgende kosten:

1. vergoeding van de toegevoegde raadsman voor maximaal honderd arbeidsuren, tenzij door de rechter anders is beslist;
2. kosten van bewijsoverlegging aan een gewone rechtbank of het Zweedse hof voor arbeidsaangelegenheden (*Arbetsdomstolen*), voor zover redelijk;
3. kosten van onderzoek tot maximaal 10 000 SEK (ongeveer 942 EUR), voor zover redelijk en noodzakelijk voor de verdediging van uw rechten;
4. kosten van mediation overeenkomstig hoofdstuk 42, artikel 17, van het [Zweedse wetboek van rechtsvordering](#) (*rättegångsbalken*);
5. indienings- en servicerechten, alsook executiekosten.

Kosten die niet onder rechtsbijstand vallen, moet u zelf dragen. Als u door de rechter in het gelijk wordt gesteld, kunt u deze kosten mogelijk op de tegenpartij verhalen.

Als u rechtsbijstand krijgt toegekend, wordt een eigen bijdrage gevraagd. Die bestaat uit een percentage van de kosten van de toegevoegde raadsman. Het eigenbijdragesysteem kent zes niveaus, afhankelijk van uw inkomen. De niveaus worden uitgedrukt in vaste inkomensgroepen (in SEK). De percentages voor de verschillende inkomensgroepen lopen uiteen van 2 % tot 40 %. De inkomensgroep waarin u wordt ingedeeld, en dus de hoogte van de eigen bijdrage, is afhankelijk van uw financiële middelen. Deze worden berekend op basis van uw jaarinkomen, de personen te uwen laste en uw financieel vermogen. U betaalt zelf de eigen bijdrage aan de toegevoegde raadsman, naargelang de kosten die deze maakt.

13 Wie betaalt de overige kosten als ik slechts recht heb op beperkte rechtsbijstand?

Als u rechtsbijstand krijgt toegekend, komt u in aanmerking voor alle tegemoetkomingen die daaronder vallen (zie het antwoord op vraag 12). Bijgevolg is het niet mogelijk om rechtsbijstand te vragen voor slechts een deel van de kosten.

Wel is het mogelijk om naast de tegemoetkomingen uit hoofde van rechtsbijstand aanvullende financiële ondersteuning te krijgen voor bepaalde kosten die u in verband met het proces hebt moeten maken, zoals de kosten van vervoer naar de rechtbank en van het dagvaarden van getuigen. Als u als partij in een zaak bent opgeroepen om voor de rechter te verschijnen, kunt u bijgevolg uw reis- en verblijfkosten door de overheid vergoed krijgen als dit passend wordt geacht (zie hoofdstuk 11, artikel 6, van het [wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#)). Wanneer dit gezien uw financiële situatie passend is, kan de overheid ook de vergoeding van getuigen voor noodzakelijke reis- en verblijfkosten en verlet betalen (zie hoofdstuk 36, artikel 24, van het [wetboek van rechtsvordering](#)). Rechtspersonen komen niet in aanmerking voor een vergoeding van reis- en verblijfkosten in verband met een oproeping.

14 Omvat rechtsbijstand ook de kosten van beroepsprocedures?

Ja. Houd er wel rekening mee dat alleen de eerste honderd uur dat de toegevoegde raadsman voor u werkt, in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege. Als het maximum van honderd uur al tijdens de procedure in eerste aanleg wordt bereikt, zult u de kosten van de raadsman in procedures in hogere aanleg zelf moeten betalen.

15 Als ik in aanmerking kom voor rechtsbijstand, kan die dan worden ingetrokken in de loop van het proces (of zelfs na het proces)?

De rechtsbijstand houdt vanzelf op, wanneer de zaak in kwestie als gesloten wordt beschouwd. De rechtsbijstand eindigt in de regel ook zodra de toegevoegde raadsman honderd uur aan uw zaak heeft gewerkt. De rechter kan echter beslissen dat de rechtsbijstand wordt voortgezet.

In bepaalde gevallen wordt de rechtsbijstand al eerder beëindigd. Bijvoorbeeld als u de eigen bijdrage niet betaalt, of als u onjuiste informatie hebt doorgegeven en de rechtsbijstand niet toegekend zou zijn als dit bij de toekenning bekend zou zijn geweest. De rechtsbijstand wordt ook voortijdig beëindigd als uw toegevoegde raadsman bijvoorbeeld honderd uur aan uw zaak heeft gewerkt en er door de rechter geen beslissing tot voortzetting van de rechtsbijstand is gegeven.

16 Kan ik een weigering om rechtsbijstand te verlenen, aanvechten?

Ja, dat is zo. Een beslissing tot afwijzing van een verzoek om rechtsbijstand is vatbaar voor beroep. Wanneer de beslissing is gegeven door een rechter, kan daartegen op dezelfde wijze beroep worden aangetekend als tegen elke andere beslissing. In de schriftelijke kennisgeving van de beslissing staat ook vermeld hoe u tegen de beslissing beroep kunt instellen. Wanneer de beslissing is gegeven door de Zweedse autoriteit voor rechtsbijstand, is de [raad voor rechtsbijstand](#) (*Rättshjälpsnämnden*) de aangewezen beroepsinstantie.

17 Heeft het verzoek om rechtsbijstand tot gevolg dat de verjaringstermijn wordt geschorst?

Een verzoek om rechtsbijstand heeft niet tot gevolg dat het verstrijken van de verjaringstermijn wordt uitgesteld.

Aanvullende informatie

Voor aanvullende informatie over het Zweedse systeem van rechtsbijstand en het aanvragen van formulieren voor het indienen van een verzoek om rechtsbijstand kunt u contact opnemen met de nationale raad voor de rechtspraak, op het volgende adres:

Nationale raad voor de rechtspraak

SE-551 81 JÖNKÖPING

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/>

Telefoon: +46 36155300

■ Laatste update: 21/08/2025

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.